GAZET'A TRANSILVANIEI.

Redactiunea si Administratiunea:
Brasiovu, piati'a mare Nr. 22. — „Gazet'a" ese: Marti'a, Joui'a si Sambat'a.

Pretiulu abonamentului:
pe unu anu 10 fl., pe siese luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr. Tieri esterne pe siese luni 14 fr. pe anu 28 franci.

Anulu XLIV.

Se prenumera:
a postele c. si r. si pe la dd. corespondenti.

Anunciurile:
un'a serie garmondu 6 cr. si timbru de 30 cr. v. a. pentru flacare publicare. — Scrisori nefrancate nu se primescu. — Manuscripte nu se retramitu.

Nr. 134. Mercuri, 25 Novembre | 7 Decembre 1881.

Bismarck in contra republicanismului.

B r a s i o v u, 25 Novembre.

Dela marele resbelu franceso-germanu incóce situatiunea generala politica a Europei deveni din ce in ce mai incurcata. Ecuilibrulu europénu era fórte sdruncinatu, nesiguranti'a in stabilitatea pacii crescea mereu si resbelulu russo-romano-turcescu n'a facutu decâtu a mari acésta nesigurantia ear' tractatulu dela Berlinu, care avea sê introduca o era de pace, a preparatu in realitate noue incurcaturi pentru viitoriu. Diferitele state se intrecu in cheltuieli pentru scopuri belice, intalnirile monarchiloru se repetiescu mai in fiacare anu si in adâncime clocotesce lav'a teribila a revolutiunei, facêndu sê se cutremure din candu in candu suprafaçi'a de tunetulu bombeloru, ce le arunca in calea puterniciloru potentati.

In chaosulu acest'a de interesse, de tendintie si aspiratiuni s'a respanditu deodata óre-care lumina. Acuma ochii nostri, déca si nu potu distinge inca diferitele corpuri din cari se compunu ostirile combatante, vedu celu puçinu gruparea generala si recunoscu stindartele celoru duóe staturi majore, cari se pregatescu pentru lupt'a decisiva. Pe aceste stindarte sunt inscrise duóe mari principie in giurulu cârora se invêrtesce de seculi istori'a omenirei si aceste sunt: principiulu monarchicu si principiulu republicanu.

Din ori si ce parte amu privi la mersulu desvoltarei societatii europene, trebue se ajungemu la acelasiu resultatu, cà adeca totulu se invêrtesce in giurulu intrebarei: monarchia séu republica? Directiunea materialista a timpului de façia a slabitu multu din poterea idealului, ce conducea ostirile primei republice francese si care insufletiea pe cei ce se luptau de asupra baricadeloru la 1848, dér' pentru aceea a datu nascere unei miscari sociale, care numai in republica isi póte aflá satisfacerea scopuriloru sale si a careia motoru este inca si mai puternicu, pentru cà rapesce cu sine si massele poporului amaritu de greau'a povara a sarcineloru publice.

Fierberea interióra ce au produs'o ideile progressiste si sociale ale timpului modernu nu se semte in nici unu statu mai multu, cá in Germani'a. Resbelulu dela 1870/1 cu urmarile lui a produsu multa miseria in statele germane, cari si asia nu s'au numeratu niciodata intre tierile bogate. Preste acést'a poporulu germanu se afla la unu gradu de cultura, care 'lu face se semtia indoitu neajunsele starei sale materiale. Acolo inse unde se intalnesce miseri'a cu intielegerea ei, se nasce adeverat'a cestiune sociala si asia s'à intemplatu si in Germani'a. Ce e mai multu, socialismulu germanu trebue se devina republicanu din momentulu, in care se va convinge, cà nu se póte asteptá la realisarea scopuriloru sale, pe câtu timpu voru esistá institutiunile actuale monarchice.

Barbatulu, care pórta càrm'a statului germanu, a cunoscutu prea bine pericululu ce amenintia starea lucruriloru in Germani'a. Principele de Bismarck semte si vede mai multu cá ori si care, cà temeliele monarchice ale statului germanu sunt amenintiate de curentulu puternicu alu republicanismului, care a invinsu deja in Françi'a si, dupa propri'a declarare a lui Bismarck, este aprópe de a invinge si in Itali'a.

„D-vóstra — dise cancelariulu câtra liberalii din Reichstag — nu ve folositi de invetiaturile istoriei, inchideti ochii façia de ele, si déca masina statului va ajunge acolo, unde-o veti conduce-o, va dá de povêrnisiu si nu ve'ti mai fi in stare a opri in locu grozav'a povara de 45 de milióne, acést'a n'o se puteti, ea ve va covêrsi si ve va rapi cu sine."

Fi-va in stare printiulu Bismarck de a opri carulu statului, cá se nu ajunga pêna la acelu povêrnisiu fatalu? Eata marea intrebare a viitoriului.

Bismarck se crede destulu de tare spre a impedecá rót'a carului statului, ba ce e mai multu, elu se semte chiaru datoriu la acést'a.

Tóta cari er'a s'a tóte succesele sale are ale multiami cancelariulu numai si numai increderei ce i-a dat'o si i-o dà inca actualulu imperatu alu Germaniei.

Déca nu altceva semtiulu de recunoscintia chiaru ar' trebui se-i dicteze prin urmare aperarea interesseloru monarchice. Dér' Bismarck este monarchicu si din convingere, elu urâsce republicanismulu cu tóta poterea animei sale. Nu e mirare déca sub astfeliu de impregiurari poterniculu cancelariu 'si identifica persóna si politic'a s'a cu interessele dinastiei si ale statului.

Si prin ce crede Bismarck a pune stavila curentului republicanu? Duóe sunt medilócele de capetenia ale politicei lui, antaiu elu tinde a suprimá miscarea liberala si progressista prin introducerea unui regimu reactiunariu, alu duóilea voiesce cá statulu se iea in man'a s'a caus'a socialismului si se-o resolve cu incetulu, pentru cá socialistii se nu mai aiba cuventu a dice cà numai republic'a póte satisface dorintieloru si aspiratiuniloru loru.

Este naturalu cà Bismarck vrendu a combate republicanismulu, intinde man'a centrului clericalu si Papei dela Rom'a, a câroru aliantia póte se'lu sprignésca in acésta lupta. Ce i-ar' poté inse folosi aliantia cu liberalii? Acestí'a sunt toti, fara sê sciie póte, republicani. Ei ar' lucrá dér' mai multu pentru invingerea principiului contrariu si astfeliu s'ar' poté cá din viitoriulu resbelu intre Germani'a si Françi'a, se nu iésa invingêtoriu nici Bismarck, nici Gambetta, ci — Republic'a.

Cronic'a evenimenteloru politice.

In faptele functionariloru celoru mici se oglindéza atitudinea si intentiunea functionariloru celoru mari si in portarea servitoriloru sei inferiori si superiori se reflectéza starea interna a statului, care ii hrânesce. Constitutionalismulu este practicatu pe la noi intr'unu modu fórte ciudatu. La micii amploiati de prin comitate incepe de a fi lege numai ceea ce póte plàcé mai mariloru loru. Intocma, cum au calcatu legea asta-véra cu ocasiunea alegeriloru dietale spre a face se reiésa candidatii stapânirei, ei o calca si astadi la alegerile municipale. Si intradeveru ce 'ia fost iertatu d-lui solgabireu eri, de ce se-i fia opritu astadi, candu totu poftele si passiunile de eri sunt motorii fapteloru de adi!

Eata ce ni se scrie dela B r a d u, unde, scimu cu ce midilóce, s'a alesu astavéra unu candidatu alu guvernului:

„In 24 Novembre st. n. a fost alegerea unui membru in comitetulu comitatensu in loculu repausatului Nicolau I. Mihaltianu. S'a alesu unu preotu reformatu: Konya. Dlu pretore n'a a f l a t u i n s e d e b i n e a i n s c i i n t i a p e a l e g ê t o r i d e s p r e d i u'a a l e g e r e i. De aici urmà, cà ungurulu Konya a fost alesu prin 16 voturi maghiare. Vre-o 5—6 romani numai, au aflatu tardiu de alegere. S'a p r o t e s t a t u contra alegerei."

Solgabireulu dela Bradu cu tóta siretiani'a lui n'ar' poté se 'si bata jocu in acestu modu de cinstit'a obste din Bradu, déca intre Romanii de acolo ar' domni o buna intielegere déca partid'a nationala romana din acelu tienutu bogatu de fapte istorice ar' fi bine organisata si la inaltîmea chiamarei sale. Dér' ce vorbimu noi aci? Amu atinsu un'a din marile probleme ale comitetului permanentu electoralu din Sibiiu, care negresitu isi va face datori'a — numai nu ne intrebati: candu?

Nu ne-amu insielatu candu amu sustienutu, cà episcopulu serbescu dela Bud'a S t o i c o v i c i are cele mai multe sianse de a fi alesu de m e t r o p o l i t u s i p a t r i a r c h u a l u S e r b i l o r u. Alegerea avú locu Dumineca in 4 Decembre n. Erau reuniti 65 deputati. D'intre acesti'a au votatu 53 pentru episcopulu de Bud'a S t o i c o v i c i, 12 pentru A n g e l i t s, 1 pentru episcopulu Zsivkovici. Si acestu unu s'a datu mai tardiu pe partea lui Stoicovici. Comissariulu regescu a fost adusu in modu solemnelu in congressu. Vice-presiedintele Maximovici ia predatu actulu de alegere, rogandu-se in numele congressului, cá, dupa ce congressulu a alesu pe celu mai vrednicu d'intre cei vrednici, pe unu fidelu servitoriu alu Maiestatii Sale si alu patriei, alu bisericei si alu natiunei serbesci, in timpu de peste 50 de ani, se lu recomande spre inalt'a intarire. Comissariulu primi actulu de alegere si amanà siedintiele congressului pêna la sosirea hotarirei Majestatei Sale.

Este greu a crede, cà Serbii nu s'au informatu mai antaiu despre dispositiunea actuala a monarchului façia de Stoicovici, a caruia alegere a fost respinsa la 1874. Repetamu ce am disu, cà déca Maiestatea S'a va intari acuma, ceea ce este fórte probabilu, alegerea lui Stoicovici de Metropolitu alu Serbiloru, acést'a ar' insemná, cà si in Ungari'a s'a schimbatu directiunea politicei interióre.

Ministrulu de culte si de instructiune T r e f o r t earasi 'si-a datu in petecu. In comissiunea financiaria, venindu la desbatere sumele, ce sunt preliminate pentru academiele de dreptu, si in deosebi aceea, privitória la academi'a din Sibiiu, d. Trefort a declaratu, cà elu ar' fi si sistatu de multu activitatea a c a d e m i e i d e d r e p t u d e l a S i b i i u, déca nu ar' fi luatu in considerare opiniunea, ce au latitu Sasii in afara; deorace inse Sasii nu mai incéta nici acuma a strigá prin foile din Germani'a in contra Unguriloru, dênsulu este decisu a cassá acestu institutu. Dealtmintrea d. Trefort nu crede, cà academiele de dreptu se potu sustiené la inaltimea sciintieloru juridice. La propunerea deputatului Hegedüs s'a decisu apoi, cá guvernulu se fia provocatu a cassá tóte academiele de dreptu din tiéra.

Bine observa unu corespondêntu alu diarului „N. Fr. Presse" cà d. Trefort a motivatu decisiunea asié, incâtu resulta cà voiesce se casseze academi'a de dreptu dela Sibiiu numai cá pedépsa pentru Sasi „cari facu si acuma mare vêlva in strainatate." Eata de ce passiuni mici este condusu d. Trefort; astfeliu voiesce elu se 'si resbune asupra Sasiloru! Si nu trebuie se uitamu, cà la acea academia de dreptu limb'a de propunere este cea ungurésca; isi póte face prin urmare cineva o idea cum va cugeta d. Trefort despre acele institute de invetiamentu, unde limb'a de propunere nu e cea maghiara.

Le XIX-e Siécle din Paris, vorbindu despre m e s a g i u l u regal romanu dice:

„Ni sê pare, cà Françi'á, si mai cu osebire Angli'a — mai de-a dreptulu interesata de câtu ori cine in cestiune — n u p o t u d e c â t u s e a p r o b e unu asemene limbagiu. N'avemu nici unu cuvêntu de a ajutá pe Austri'a in alu seu „Drang nach Osten." „Apoi, candu Romanii dicu cà nu voiescu cá Austriaculu se fia stapânu la dênsii, n u s u n t ó r e i n d r e p t u l u l o r u? Candu ei dicu cà tratatulu dela Berlin o voiesce acésta, e i a u d r e p t a t e: este de ajunsu a 'lu citi, pentru a vedé acésta."

„L a F r a n c e", dupa ce face o dare de séma a mesagiului si a cestiunii dunarene, incheia in modulu urmatoriu: „Romani'a se opune la ori ce intindere a puterii austro-ungare la Dunarea de josu. Ea se tiene p e t e r ê m u l u l i b e r i i p l u t i r i a f l u v i i l o r u comune tuturoru statelorn, dupa prescrierile congresului din Vien'a si principiele de dreptulu gintiloru.

„Nu putemu de câtu se aprobamu curagiós'a s'a impotrivire."

In fine „Le Journal des Débats,“ dupa ce reproduce in primulu seu Paris, in intregimea s'a, partea cea mai insemnata din mesagiu, privitória la cestiunea Dunarii, urméza:

„Siése salve de aplause, ne dicu depesiele, au supt-liniatu acést'a mandra vorbire (fier langage), ce respundea atàtu de bine simtiemintelorn desteptate in Romani'a de declararile de curendu facute ale d-lui de Kallay si ale comitelui Andrassy. Ori-ce ar' fi disu acestu din urma, nu se crede de locu la Bucuresci, cà recunóscerea independintiei romane ar' fi avutu de principalu efectu de a face, cá Romani'a se piérda protectiunea Europei; se scie fórte bine cà libertatea Dunarii constitue unu interesu europénu, si se compteza, cá si 'n trecutu, pe sprijinulu comissiunii Dunarii spre a respinge pretensiunile austriace, in partile loru esclusive si esagerate. Ori-cum, discursulu regale nu va lipsí de a produce o viua impresiune la Vien'a si la Pest'a, si trebuie se ne asteptamu la o strigare generala a presei austro-ungaresci, in contra acestei noue manifestari a simtîmentului, pe care comitele Andrassy 'lu numesce, cu destula nedreptate, „sovinismulu“ romanescu.“

Nici unulu din numerósele organe, cari s'au rostitu asupra mesagiului si asupra cestiunii dunarene, n'au aretatu atàtu de bine cá „Journal des Débats,“ care este temeli'a dreptului Romaniei si puntulu ei de radiemu in aperarea acestui dreptu. „Libertatea Dunarii constitue unu interesu europénu“ dice acestu insemnatu organu de publicitate. Ea este dér' si din puntulu de vedere politicu, dupa cum este din puntulu de vedere economicu, o conditiune esentiala a esistintiei si a desvoltarii Romaniei cá statu, in Oriintele Europei; ea da temelii puternice dreptului nostru nediscutabile, dreptu consfintitu de tóte tratatele, de la 1815 pêna la 1878, si de legile internationale; ea adauge asemene mari puteri impotrivirii nóstre legitime, intru càtu oricine trebuie se recunósca, ca acést'a libertate „constituie unu interesu europénu — dice „Romanulu“. Dreptatea si soliditatea acestui modu de a privi cestiunea, nu potu fi de nimeni necunoscute, adauge elu. . .

Se vede inse, ca mai multe mari esemple, cari atesta cà puterea priméza une ori dreptulu, ducu in prea mari ispite pe aceia cari 'si inchipuiescu cà'si potu cauta o trainica indestulare a intereseloru loru si afara din calea dreptului.

Intru acést'a, dreptate a avutu „Le Journal des Débats,“ prevediendu, cà discursulu regalu va redica o strigare generala a presei austro-ungaresci.

Dîlele aceste a publicatu „La Gazette de Roumanie“ urmatóri'a telegrama adresata Regelui Carolu din partea Romaniloru din Bulgari'a.

„Maiestatii Sale Regelui Carolu I Bucuresci. — Romanii din Bulgari'a protesta cu lacrimi in ochi. Bulgarisarea ne amenintia; scólele nóstre sunt transformate in biserici bulgare. Imploramu protectiunea vóstra! (Urméza subscrierile).“

Telegrame identice au fost adresate Santului Parinte la Rom'a Regelui Italiei si d-lui Gambett'a.

„Gazet'a Romaniei“ de Sambatu scrie cu privire la acést'a depesia: „Duóe fapte voimu se constatamu: mai antaiu, cà afacerea scóleloru romane de pe tiermulu dreptu alu Dunarei nu este inca regulata, cum se pretindea; mai departe cà Bulgarii se pórta façia de compatriotii nostri intr'unu modu multu mai tiranicu decàtu se portau Turcii.

. . .Politic'a stangace si ridicula a ministriloru dela Sofi'a, cari inchidu scolile si bisericele, la ceea ce nu s'a ganditu niciodata musulmanulu, a obligatu pe guvernulu romanu de a aduce aminte Bulgariloru, cà noi n'am tractatu astfeliu cu ei candu se aflau in nenorocire. Ei aveau pe teritoriulu nostru scólele si bisericele loru, in Basarabi'a ei posedea chiaru unu liceu.

. . .Bulgarii facu fórte reu cà ne facu se regretamu pericululu ce l'amu infruntatu pentru ei, ei facu cu atàtu mai reu cu càtu ar' trebui se pricépa cà salutea Orientului depinde dela uniunea d'intre micele state de pe peninsul'a balcanica. . .“

Austro-Ungari'a si Romani'a.

Ambasadorulu austro - ungaru dela Bucuresci comite Hoyos a capetatu d'in Vien'a avisulu cá se suspende relatiunile sale personale cu guvernulu romanu pêna una alta. Se dice, cà acést'a mesura a fost luata cu privire la tonulu provocatoriu (?) din Mesagiulu Regelui Carolu.

In ori si ce casu intrerumperea relatiuniloru personale ale representantului austro-ungaru cu guvernulu romanu este unu faptu fórte regretabilu, nu atàtu pentru Romani'a, care dica cine ce va vrea, stà pe unu fundamentu neresturnabilu alu dreptului si alu tractateloru internationale, ci mai multu pentru marea nóstra imperatia, care prin acést'a procedere brusca dovedesce numai o slabitiune si nasce si mai multu prepusulu la tóte puterile interessate cà cele ce s'au atinsu in discursulu tronului romanu, despre unele planuri de-o „actiune preponderanta“ pe Dunare, au fost basata in realitate.

De aceea cei din Bucuresci au tóta dreptatea, déca considera acést'a afacere cá avantagiósa pentru caus'a ce-o apera discursulu tronului romanu. Diarele ungaresci cu „Pesti Napló“, care in ingàmfarea lui neputintiósa, cerea chiaru cá regele Carolu se fia pedepsitu cu „nuieau'a“, se voru bucurá si voru scrie articli lungi despre „energiósele mesuri ale guvernului“ s. a. Credemu inse, cà ar' fi bine, cá se nu 'si iè unu aventu prea mare, càci in casulu de façia nu au de a face cu guvernulu serbescu; si Romanii au doveditu la mai multe ocasiuni, cà sciu se 'si cumpanésca bine pasii si apoi va depinde multu si dela atitudinea celorlalte puteri, déca mesurile cabinetului dela Vien'a voru avé resultatulu doritu séu nu.

Diarulu „Romanulu“ ne spune, cà suspendarea relatiuniloru personale ale comitelui Hoyos cu guvernulu romanu s'a facutu numai pêna la reintórcerea comitelui Kálnoky dela Petersburg. Cu acestu adausu mesur'a acést'a apare intr'o lumina multu mai puçinn aspra si se póte cà in adeveru comitele Hoyos, neavendu informatiuni dela noulu seu siefu n'a sciutu ce atitudine se iè façia de Mesagiulu Regelui Carolu.

Adausulu acel'a ne mai face se credemu cà avisulu ce l'a primitu comitele Hoyos isi are de auctoru pe siefulu de sectiune unguru Kallay, care se 'ntielege cà a trebuitu se adauga „pêna la reintórcerea comitelui Kalnoky.“ Este caracteristicu ceea ce scrie „N. Fr. Presse“ cu privire la acésta afacere. Numit'a fóia, se intielege, nu póte de càtu se apróbe procederea cabinetului vienesu, desi cu parere de reu, cà „nu s'a pututu altfeliu,“ „dér'“ — adauge ea — „mesur'a acést'a va causa si Austriei multe neplaceri.“

„Solutiunea cestiunei Dunarene, dice „N. Fr. Presse“, pare a se amaná prin acést'a pe timpu indelungatu si mesur'a insasi pare a stá in legatura cu tactic'a de-a asteptá pêna la reinoirea mandatului comissiunei europene Dunarene, care se finesce la 1883. Intr'aceea fara indoiéla cà va suferi multu navigatiunea nóstra sub neajunsele starei actuale. Se nu ne facemu amagiri despre efectulu pasului, ce l'a intreprinsu diplomati'a austro-ungara in Bucuresci. Austri'a a facutu ceea ce-i dictá positiunea ei cá potere mare; inse interessele comerciului nostru si ale navigatiunei nóstre voru avé se sufere in prim'a linia de urmarile energiei cabinetului vienesu.“

Cetimu in „Romanulu“:

„Cá urmare a strigarií generale a pressei austro-ungaresci, ieri séra se respandi in Bucuresci vuietulu cà guvernulu austro-ungurescu ar' fi tramisu represintantelui seu in Romani'a, comitele Hoyos, avisulu de a suspendá relatiunile sale personale cu guvernulu romanu.

Acésta scire, cu tóta gravitatea iei, nu este intemeiata. Aflamu in adeveru cà comitele Hoyos a primitu dela guvernulu seu avisulu cá, pêna la intórcerea d-lui de Kalnoky, noulu ministru din afara, dela St. Petersburg, se aiba a suspendá relatiunile sale personale cu guvernulu romanu si sè se marginésca numai la espediarea afaceriloru legatiunii, pe calea corespondintiei scrise. Motivulu datu acestei mesuri ar' fi anume discursulu tronului; ministrulu de esterne, la intórcerea s'a, ar' avé se comunice noue instructiuni tramisului seu din Romani'a.

Càta impressiune n'ar' fi produsu in tiéra acésta scire, déca neintielegerea pendinta intre Romani'a si Austro-Ungari'a, ar' avé de origine o cestiune din nou ivita in domeniulu politicei europeane, o cestiune controversabila, asupra careia nimeni inca nu s'ar' fi rostitu cu autoritate. Candu inse mesur'a luata de guvernulu austro-ungurescu se produce asupra unei cestiuni, in care lumea intréga vede dreptulu in partea Romaniei; si candu acestu têneru statu nu face de càtu se apere si se caute a garantá principiulu liberei plutiri, principiu „care constitue unu interesu europeanu,“ este lucru firescu cá acésta mesura se nu faca de càtu o impressiune minima, in raportu cu insemnatatea ei.

Pentru ce óre discursulu tronului ar' fi motivatu o suspendare a relatiuniloru personale ale ministrului Austro-Ungariei cu guvernulu romanescu?

Pentru cà élu aráta adénc'a recunoscintia a Romaniloru catra tóte puterile ce au contribuitu la asigurarea libertatii plutirii pe Dunare?

Pentru cà declara cà „Romani'a primesce regulamentele cele mai severe pentru a garanta libertatea tutoru paviliónelor u?

Cà „primesce o supraveghiare càtu de agera, in ceea ce privesce aplicarea loru?

Acést'a este óre vin'a acestui discursu, in ochii guvernului austro-ungurescu?

Dér' atunci, ceea ce nu voiesce guvernulu austro-ungurescu este tocmai ceea ce voiesce Romani'a; nu voiesce prin urmare libertatea plutirii pe Dunare, pentru tóte paviliónele.

Dupa strigarea generala a presei austro-ungaresci, si dupa amintirile facute de dênsa, a venitu fórte reu mesur'a diplomatica luata de guvernulu imperiului vecinu, spre a reaminti Romaniloru temeri si banuieli, cari din fericire se mai uitasera.

In façi'a acestei mesuri, si candu se vorbesce de Piemonte si de interessele economice ale Austro-Ungariei, Romanii nu potu se nu 'si reamintésca ceea ce se dicea in 1855, cà Austri'a nu va primi a se pune intre duoe Piemonturi, si ceea ce se dicea in 1856, cà Austri'a va redobêndi in Romani'a, pe teremulu economicu, mai multu de càtu a perdutu pe teremulu politicu.

Séu póte cà cea mai mare vina a discursului tronului, este de a fi declaratu lamuritu si categoricu vointi'a tierei, ca „Regulamentele de polítie fluviala se fia aplicate, in apele romane, de autoritatile romane.“

Déca aci este vin'a discursului, putemu asigura pe toti aceia càróra le-a displacutu acésta declarare, cà nu se va gasi nici unu singuru romanu, care se renuntie la principiulu pe care ea se intemeiaza.

Nu e vorba aci de nimicu mai puçinu de càtu de suveranitatea teritoriala a statului romanu, suveranitate consantîta de mai multe tratate europene, si, in cele din urma, de tratatulu dela Berlinu.

A lasá sè se atinga principiulu suveranitatii nóstre teritoriale, ar' fi a repune din nou in cestiune insa-si esistinti'a nóstra cá statu suveranu.

Tari de dreptulu nostru, recunoscutu solemnu de Europ'a; tari de principiulu a carui aparare amu luat'o, principiulu libertatii plutirii pe Dunare, vomu remané dér' nestramutati pe calea, pe care ne-amu pusu, convinsi, cà legitimitatea impotrivirii nóstre si dreptatea Europei, voru readuce in cele din urma pe insusi guvernulu austro-ungurescu la simtieminte mai echitabile si mai amicale pentru noi.“

Din camer'a austriaca.

Siedinti'a de Sambata a adunarei deputatiloru austriaci a fost una din cele mai turbulente, càte s'au pomenitu de 20 de ani incóce. Centralistii nemti au indreptatu cele mai passiunate atacuri contra ministriloru si au doveditu, cà au invetiatu si ei cevasi dela estremii Kossuthisti din diet'a ungurésca. Centralistului Dr. Jaques i s'a datu cuventulu de càtra v. presiedintele, principe Lobkowitz, pentru cá se 'si motiveze propunerea privitóre la delaturarea procedurei de pressa obiective.

Dr. Jaques dice, cà propunerea lui a fost provocata mai vêrtosu prin confiscarile numeróse de diare, ce s'au facutu in septemanile trecute. Ar' crede cineva cà a reinviatu absolutismulu si censur'a preventiva. Vorbitoriulu numesce procederea ministrului: „escesse de Kuchelbad“ (Sgomotu in drépta: aprobari in stang'a) Pentru nimic'a tóta s'ar' confiscá foile opositiunale germane. O asemenea pracsa nimicesce independinti'a tribunaleloru. Pentru ori-ce resortu se ceru trei lucruri: sensu scientificu, seriositate ethica si o petrundere de statu, dér' vorbitoriulu nu vede la guvernulu actualu nici un'a din insusirile aceste? (Miscare) Nu este lipsa de seriositate ethica, déca la ocuparea posturiloru de judecatori guvernulu cauta mai antaiu la nationalitate si apoi la capacitate, voindu a se face poporalu pe contulu justitiei (Mare miscare in tóta camer'a.) Si nu este lipsa de seriósitate ethica, déca in fruntea Curtii administrative se chiama unu barbatu... (Sgomotu si strigari „la ordine! in drépt'a. Auditi! in stang'a) Vice-pres. intrerumpe pe vorbitoriu rogandu'lu, se nu critice unu actu ce emana dela coróna.

Dr. Jaques se provóca la constitutiune, care concede, cá actele ce se sevêrsiescu cu concursulu ministriloru responsabili se póta fi discutate in parlamentu si apoi adauge: Dér' mai lipsesce ministriloru si petrunderea de ómeni de statu (Risete in drépt'a). Voiu citá numai duóe momente. In tóte statele monarchice se apera si scutesce càtu mai multu autoritatea camerei a duó'a. Acestu principiu conservativu fundamentalu sè calca in pi-

cióre, déca este degradatu Herrenhausulu prin numiri... (Intrerumperi scomotóse si strigari la ordine! in drépt'a. Aplause in stang'a.) V i c e - p r e s. admonéza pe vorbitoriu pentru cuventulu „degradare." Dr. J a q u e s incheia apoi vorbirea formulandu-si propunerea si cerendu, cá proiectulu lui sè se predè unei comissiuni de 15 insi spre consultare.

Dep. Lienbacher combate intre aplausele dreptei pe Dr. Jaques. Dupa elu se ridica centralistulu R u s s si dice, cà mai cu séma foile germane din provincia sunt adeseori confiscate, pe candu diareloru cehe le-ar' fi ertatu a insultá pe Nemti. Unu organu alu guvernului a scrisu nu de multu: „Acuma s a demascatu conjuratiunea Nemtiloru liberali si alianti'a loru cu „Iredent'a" s'a datu pe façia." (Auditi! in stang'a.) Asemeni espressiuni nu au fost confiscate, dér' pentru aceea s a confiscatu o fóia din Austri'a de susu, care a tiparitu memorandulu lui Rieger càtra Napoleon III. O alta fóia a fostu confiscata, pentru cà a amintitu, cà Rieger ar fi disu la 1848: „Austri'a va esiste pèna atunci, pèna candu voru voì Slavii." Sunt convinsu, cà d. deputatu n'a disu niciodata acést'a. (Aplause in stang'a. Dr. R i e g e r striga: A m d i s ' o ! — Auditi! in stang a.) Déca d. deputatu a dis'o, atunci 'mi pare reu, cà a devenitu soçiulu nostru de confiscatiune. . .

M i n i s t r u l u D r. P r a z a k: Procedur'a obiectiva nu se póte delaturá, pe càtu timpu va esiste legea de pressa actuala, care cère mesuri preventive contra pressei. Nici unulu din guvernele anterióre n'a incercatu a delaturá acést'a procedura. Scopulu meu pentru care am luatu cuventulu este de a respinge atacurile indreptate contra guvernului si a tribunaleloru. (Bravo!) D-Vóstre insultati tribunalele, imputandule, cà nu ar' fi independente (Oho! in stang'a) cu tóte cà singuri trebue se recunósceti, cà ele sunt la inaltime in implinirea chiamarei loru. E dreptu, cà a fost confiscatu si acelu manifestu alu deputatiloru nemti din Boemi'a càtra poporatiunea germana. Acei d. deputati, cari au nutritu miscarea intre Nemtii Boemiei (Oho! in stanga) voru avé se respunda si inaintea istoriei (Bravo! in drépt'a. Strigari in stang'a: respundemu bucurosu!) Déca Senatorii se ducu in tog'a loru la tèrgu, trebue se le placa a fi considerati cá toti ceilalti ómeni de rèndu (Fórte bine! in drépt'a); si déca chiaru deputatii, cari au missiunea a predicá moderatiunea, déca ei insusi comitu delicte calcandu legea. (Reprobari in stang'a.) Acést a o dovedescu sentintiele tribunaleloru (Fórte dreptu! in drépt'a. Strigari in drépt'a: cele obiective!) Pèna ce voiu conduce eu ministeriulu de justitia va fi problem a mea de a face sè se respecte pretutindeni dreptulu (risete in stang'a). Guvernulu actualu se va conduce intotdéuna de principiulu: Dreptu egalu pentru toti! (Aplause viue in drépt'a si risete in stang'a!

Dr. R i e g e r: Déca in anii de mai inainte noi Cehii ne plangeamu asupra persecutarei pressei nóstre, si guvernulu de atunci ne respingea in modu bruscu, acést'a se intempla intotdéuna sub viuele aplause ale stangei centraliste, care sustiene, cà este scutulu libertatii. (Aplause in drépt'a) Déca dvóstra pedéps'a redactoriloru germani condamnati o calculati dupa luni noi o potemu calculá dupa ani (Strigari: dupa decenii!) Si astadi condamnarile pressei germane se egaliséza celu puçinu cu acele ale pressei cehe (Fórte dreptu!) Numai pe terémulu egalitatii de dreptu póte sè se gasésca unu modus vivendi intre noi. Suntemu prea tari de amenduóe pàrtile de càtu cá se ne potemu asupri. Nici unulu din ambele popóre nu va consemti vreodata de a fi servulu celuilaltu. (Aplause in drépta.) Nu ne remane alta, decàtu cá se ne intielegemu in pace. Noi suntemu intotdéuna gat'a la acést'a, si amu si intinsu man'a de càteva-ori.

Cu privire la escessulu din „Kuchelbad" (Prag'a) dice Rieger, cà este fórte de regretatu si cà elu insusi 'si-a datu tóta silinti'a de a retienè pe studentii cehi dela demonstratiune. Inse afacerea se exageréza in modu ne mai pomenitu. S'a facutu dintr'unu tintiariu unu armasariu, dintr'unu escessu de càrciuma s'a facutu o batalia dela „Kuchelbad". Nu este ertatu a se imputá escessele unoru individi singuratici unei natiuni intregi. S'a disu, cà memorandulu, ce l'am fost adresatu imperatului Napoleon, a fost confiscatu óre-undeva; acést'a nu-o intielegu. Barbatii, cari au sangeratu in bataliile Austriei, au declaratu, cà acestu memorandum este dictatu numai si numai de semtiulu austriacu. Ce se atinge de asertiunea: „Austri'a va esiste pèna atunci, pèna candu voru voi Slavii", am facut'o in adeveru la 1848. Eu nu gàsescu nimicu necuviintiosu in acést'a asertiune, càci Slavii facu maioritatea poporatiunei Austriei, maioritatea poterei sale economice (Oho! in stang'a) si maioritatea poterei sale militare si déca imperiulu Austriei prin nerespectarea drepteloru pretensiuni ale Slaviloru 'si va atitiá pe acesti'a in contra 'i, atunci nici nu potemu sperá, cà imperiulu va avé si cà va poté avé vieatia durabila. Am o incredere inse, cà acum lucrurile s'au schimbatu si, cà la locurile mai inalte au venitu la convictiune cà nu e alta scapare pentru Austri'a, decàtu de a dá drepturi egale tuturoru popóreloru si, cà pe acestu fundamentu voru fi multiamiti in fine si Slavii, cari voru aperá apoi din tóte poterile esistenti'a monarchiei (Aplause viue in drépt'a.)

Dupa Rieger vorbi centralistulu M e n g e r. Elu dice cà ministrulu de justitia n'are curagiulu de a trage in judecata pe deputatii nemti, despre cari dise cà sunt culpabili de calcarea legei. La imputarea ministrului respunde. „Singuru Dta esti acel'a, care calca legea" (Aplause in stang'a.)

Propunerea lui Jaques se predà comissiunei pentru afacerile penale.

Dupa acést'a se petrece urmatórea scena: Deputatulu centralistu R u s s se redica spre a luá in aparare onórea deputatiloru nemti, care, dice elu, a fost ofensata prin cuvintele ministrului de justitia. N'a fost condamnatu dise elu, nici unu deputatu, numai diarele au fost confiscate. Noi n'am calcatu legea. Dupa § 58 alu regulamentului casei deputatulu, care a fost ofensatu personalu de colegulu seu (si ministrulu Prazak e insusi deputatu) are dreptulu a cere cá camer'a se desapróbe acést'a portare. Noi deputatii nemti din Boemi'a ne semtimu ofensati prin cuvintele ministrului si facemu acésta propunere (Aplause in stang'a, risete in drépt'a!)

Propunerea se primesce de càtra intréga „stang'a reunita". V i c e - p r e s. declarà, cà va dá propunerea la tiparıu si o va imparti intre deputati. Dr. Russ si Dr. Sturm protestéza contra acést'a provocandu-se la regulamentu, care cere numai alegerea unei comissiuni de 24 membri si nu admite o desbatere. Ministrulu P r a z a k dice: Deputatii nemti au subscrisu unu manifestu, care a fost confiscatu si 'n care s'au aflatu unu siru de delicte. Numai in sensulu acest'a am potutu dice cà deputatii au calcatu legea. (Oho! risete in stangà.)

In fine v i c e - p r e s. Lobkowitz conformandu-se regulamentului provóca sectiunile sè se adune in diu'a urmatória spre a alege comissiunea de 24.

La statu'a lui Eliade.

Corpulu architectiloru si ingineriloru luara si ei parte la inaugurarea statuei marelui Eliade Radulescu. Eata program'a cè au intocmit'o:

Toti architectii, inginerii, elevii ingineri, conductorii din capitala, si cei din arondismente si judecie; profesorii cu elevii scólei de poduri, siosele si mine; delegatii càiloru ferate romane, Bucuresci, Giurgiu, Iasi-Ungheni, Buzeu-Marasesci, Lemberg-Cernauti-Iasi, si aceia ai studieloru liniiloru ferate Adjud-Ocna, — Buda-Slanicu si Càmpin'a-Doftana: suntu invitati se se intrunésca in Bucuresci Sambata la 21 Novembre curentu, la órele $10^1/_2$ de dim. precisu, in curtea bisericei Sarindarului, unde se voru arangia in ordine de defilare.

La órele 10 si 11 minute voru merge in colóne regulate pe bulevardulu Elisabet'a avendu in capu societatea pentru „Invetiatur'a poporului romanu" si in urma societatea „tinerimea romana."

Societatea pentru invetiatur'a poporului romanu ajunsa in dreptulu statuei, va incungiurá statu'a.

Personalulu technicu de mai susu va defilá avèndu in frunte pe purtatorii laureolei, inginerulu si deputatulu N. R. Locusténu si architectulu si senatoruiu Alecu Orescu insoçiti de 12 membri.

In urm'a acestora voru veni purtatorii unei coróne de recunoscintia, urmati de totu personalulu de mai susu.

Ajunsi in dreptulu statuei se voru insira in linii de plutóne paralele cu lini'a din façi'a statuei, ascultandu discursulu si respunsulu de desvélirea statuei.

Dupa desvélire: cei duoi purtatori ai Laureolei se voru sui pe tribuna din spatele statuei si voru tiné cunun'a asupra capului lui Heliade pèna ce corulu societatii de invetiatura poporului romanu va termina imnulu C a n t a r e a D i m i n e t i e i, — apoi voru incinge cu dènsa fruntea marelui geniu Regeneratoru, candu corulu va intona O n ó r e, G l o r i a si R e c u n o s c i n t i a marelui geniu regeneratoru, repetatu de trei ori.

La a duó'a repetire a corolui voru acompania in coru si toti representantii technici, depunendu pe loculu destinatu corón'a de recunoscintia.

Societatea T i n e r i m e a R o m a n a ajunsa in dreptulu statuei, musica va cantá marsiulu nationalu dela 48, si delegatii voru incinge transversalu corpulu geniului romanu cu esiarp'a triculora. — Dupa acést'a se va depune corón'a de recunoscintia pe loculu destinatu in timpulu, candu domnulu Siontiu, presiedintele societatii, va declama o poesia.

Dupa care corulu va intoná: O n ó r e, G l o r i a si R e c u n o s c i n t i a M a r e l u i G e n i u R e g e n e r a t o r u.

Diverse.

(„R o m a n i ' a - J u n a"). Societatea studentiloru nostri din Vien'a ne tramite raportulu asupr'a activitatii sale din alu 11-lea anu administrativu. Din partea generala a acestui raportu, subscrisa de vice presidentulu Dumitru Brateanu, estragemu partile care credemu cà suntu mai de capetenia. „Ne-amu datu silinti'a in decursulu anului se ferimu societatea de lovituri stricatióse, si se-i ridicàmu védi'a in ochii Romaniloru si ai strainiloru," suntu unele din primele renduri ale darei de séma despre care e vorb'a. E lucru tristu si aprópe de neintielesu, càndu o societate cá „Romani'a-Juna" ale carei scopuri suntu vedite si lipsite de ori si ce dusmania pentru ori si cine, càndu o astfeliu de societate, dicemu, se vede astfeliu urmarita si pusa in positiunea de a nu poté esprime nici o vorba fara a se gandi la periclitarea esistentiei sale. Déca, precum se dice, numai o singura persóna, unu simplu comisaru de politia, pricinuesce aceste necasuri, nu intielegemu, cum tenerii nostri nu punu odata capetu unoru asemeni obraznice sicane, remonstrandu energicu, contra portarei necuviiatióse si nelegale a comisariului respectivu, la superiorii lui.

Dupa-ce amintesce tristulu incidentu cà societatea a perdutu pe meritat'a patronesa Mari'a de Filisianu si pe membrulu seu ordinariu Teofilu Ratiu, raportulu descrie pe lange serbarea din 22 Iuniu a. c., tinuta in onórea distinsului poetu Vasile Alecsandri, si corespondenti'a acestuia cu societatea. Mai departe arata, cà iubileulu de diece ani nu s'a pututu serbá. In privinti'a balului din iérn'a trecuta se impartasiesce, cà „a intrecutu pe tóte cele de pèna acum'a." „Audaces fortuna juvat" se dice in rèndurile ce tracéza despre balu, dér' si proverbiile te potu amagi càte-o data, dreptu-aceea nu trebue uitata nici vorb'a senatósa: Intinde-te numai càtu 'ti tiene plapom'a. De ajutatu a ajutatu societátea pe trei membrii lipsiti de midilóce cu 50 fl. De membrii onorari au fostu denumiti in adunarea generala din 22 Novembre 1880 metropolitulu Mironu Romanulu, metropolitulu Silvestru Morariu Andreeviciu, profesorii P. S. Aurelianu, B. P. Hasdeu si V. A. Urechia, Alecsandru br. Vasilco si G. de Hormuzachi — de membrii emeritati inginerii Nic. Fagarasianu si V. M. Lazaru, auscultantulu Ath. Pridie si profesorulu Vasile Voin'a. Dupa-ce multiamesce tuturoru binefacètoriloru „Romaniei-June," raportulu continua:

„Cá de incheare amu dorí se mai constatamu unu mare adeveru. Publicului romanu si mai alesu celui din Romani'a i va veni lucru strainu audiendu, cà multi tineri romani, càndu sosescu in Vien'a spre a-si continuá studiulu, nu vorbescu romanesce mai de locu. Séu vorbindu mai claru: nu sciu romanesce. Si acést'a se intempla nu numai cu cei din Bucovin'a, ci si cu tineri din Transilvani'a. E faptu, cà partea cea mai mare din noi si-a facutu studiile gimnasiale in institute straine. Cu ce cunoscintie se presentéza respectivii din istori'a Romaniloru, — 'si póte lesne inchipuí ori si cine. Sositi aicea in Vien'a, intra in Romani'a Juna. Literatur'a romana pentru densii e o noutate. Asemenea jurnalistic'a romana. Vinu in contactu cu tineri, cari au avutu fericirea a studiá la Romani. Audu vorbindu-se frumós'a dulce limba romanésca, discutandu-se obiecte din literatur'a séu istori'a Romaniloru. Simtiulu, cà pentru dènsulu acestea sunt lucruri necunoscute, face pre omulu nostru sè se intrebe: Pèna candu totu asié. Si se pune pe studiu."

„In Vien'a invetiamu a vorbí romanesce, in „Romani'a-Juna" invetiamu a ne cunósce istori'a si literatur'a nóstra. Cele afirmate le voru constatá preste 100 de tineri romani din Vien'a.

Din partea speciala vedemu, cà societatea are actualu 35 membrii onorari, 18 fundatori, 23 emeritati, si pena in 30 Septembre 1881 a avutu 7 membri binefacètori, 45 ordinari si 4 estra-ordinari. In siedintiele ei ordinare s'au cetitu si s'au discutatu 6 operate. Biblioteca consta din 921 opuri in 1091 volume si 148 brosiure. Averea „Romaniei-June" este de 7427 fl. si 93 cr. — Progressele ce le face acést'a societate 'i dau unu titlu la spriginulu celu mai calduroru din partea publicului romanu!

(V ê r c o l a c i i). Sêrman'a luna, reu a patit-o. Càndu scriemu aceste rênduri — luni 23 Novembre 1881 la 7 óre sér'a — e màncata mai de totu de vêrcolaci, cum dice mosiu Petru alu Radului, séu e intunecata, aprópe completamente, vorb'a astronomului Ochenescu. „Lucru mare," va fi dicêndu bab'a Ilinc'a, vediendu sàngele ce acopere tainiculu globu de auru alu lui Bolintinénu, de buna séma trebue sê fia cev'a. Cine scie ; ori batài, ori fómete, ori alte primejdii, Dómne feresce!" De n'ar' fi gràitu intr'unu ciasu reu, matusîc'a !

(I m i g r a t i u n e a in T u r c i 'a.) Unu fenomenu curiosu si de siguru demnu de observatu este, cà mutilatiunile successive, alu caroru obiectu a fost imperiulu otomanu, au fost urmate dupa puçinu timpu de emigratiuni considerabile cari au reimputernicitu in intru fórte multu elementulu musulmanu. Astu-feliu aprópe unu milionu si jumetate de turci emigrati din Bulgari'a si Rumeli'a orientale au ocupatu campiile fertile din Anatoli'a séu Syri'a. Lazii, cari locuiau teritoriile cedate Rusiei, n'au pututu sè se impace cu nouii loru stapani, si 20,000 dintre ei au emigratu in Turcia, puçinu timpu in urm'a tractatului dela Berlinu. Se vorbesce astadi despre sosirea apropiata à 50,000 noi emigrati. Unu numeru egalu de Kurdi s u n i t i, pretecstandu persecuti'a Persaniloru, au cerutu unu asilu Sultanului, care 'i-a instalatu in Armeni'a si Mesopotami'a. Septeman'a din urma, unu vasu din Trebizonda a adusu 300 circasiani din Kabartai, cari au fugitu de dominatiunea rusésca, si ei spunu, cà in curendu voru mai sosi si altii 1000 emigrati totu din aceea-si regiune. Lazii si Circasianii voru fi asiediati parte in impregiurimile Sinopei, parte in districtele cele mai fertile ale Syriei. Este de prisosu a spune cà acesti emigrati devinu flagelulu poporatiuniloru crestine din Turci'a.

(P r e t i u l u s a r e i) de esportu, de la salinele Doftana si Têrgu-Ocnei din Romani'a s'a redusu dela 70 lei ton'a la 55 lei, cu incepere dela 1 Decembre. Acést'a in interesulu desvoltarei comerciului de sare cu Russi'a.

(U n u p u n g a s i u p e r i c u l o s u.) Cetimû in „Democratulu" dela Ploesci : D. Lafont Guillaumu, francesu, plecàndu a séra de la otelulu Europ'a din acestu orasiu la gara, a merge cu trenulu dela órele 12 la Bacàu, in momentulu càndu se suia in trenu, unu individu 'lu intimpinà la scara nevoindu a 'lu lasa sè se urce. O galcéva se incepe intre d. Guillaume si acelu individu. Francesulu reusì in cele din urma a se sui in vagonulu seu ; la plecarea trenului inse cautandu-se in buzunaru, constatà lips'a portofoliului care continea 9150 fr. Patru individi, din cei banuiti cà intreprindu meseri'a de pungasi, sunt arestati la Politia.

(U n u n o u i n s t r u m e n t u d e r e s b e l u.) De asta data nu este vorb'a de perfectiunea puscii, deja destulu de perfectionate, nici de mitrailese, nici de tunuri cari arunca bómbe de mii de livre. Tóte aceste sunt lucruri copilaresci ! . . Dieulu batalieloru va avé in sfêrsitu o jucaria démna de densulu. Este vorb'a de unu nou vasu de resbelu, si inca ce vasu! Construitu dupa desemnurile amiralului Sir George Sartorius, elu nu este unu vaporu ordinaru de resbelu ; in locu de a purtá arme, este elu singuru o arma ; in locu de a trage focuri de tunuri pe d'asupra apei, elu arunca torpile prin apa. Noulu vasu-torpila este de form'a unui berbece enormu, a carui utilitate in casu de resbelu va atêrná de forti'a iutialei si puterea de a atacá vasele inimice d'asupra liniei pêna unde intra ele in apa, cum si de desuptulu armaturei. Puntea „Polyphemului," càci acest'a este numele noului monstru, n'are de càtu o inaltime de 4 si jumatate picióre peste suprafaçi'a apei; intregulu vasu este protegiatu de plàci de aperare facute din otielu. Lungimea este de 250 piciòre, largimea de 40, si se pune in miscare de nesce masini cari au o fortia de 5,000 cai, ce produce o iutieala de 17 noduri pe ora. Vitesa (iutiél'a) lui este in realitate principal'a s'a arma de atacu. „Polyphemulu" are se jóce contra vaseloru chiurasate rolulu vaseloru aprindietóre de odinióra. Gratia lui, vasele de cari se va puté apropiá voru sari in susu cá dopurile de la sticlele de siampania, si cu ele impreuna miile de ómeni ce'i pórta.

Ce progresu incantatoru ! V. C.

Multiamita publica.

Subscris'a in numele reuniunii femeiloru romane din Abrudu vinu a'mi esprime recunoscinti'a façia de onorat'a secietate a fodinei „Concordi'a" si totodata façia de stimabilulu ei directoru Dnulu Alesandru Danciu din Bucium-Cerbu pentru considerabilulu ajutoriu de 260 fl. v. a. datu spre scopulu inmultirei fondului scólei romane de fetitie ce se va infiintia in Abrudu.

Societatea „Concordia" si pêna aci a spriginitu cu sume insemnate scólele si bisericile din tînutulu Buciumaniloru. De astadata inse lips'a atàtu de simtita a unei institutiuni de crescere pentru fiitórele mame romane din aceste pàrti i-a atrasu binevoitoriulu seu concursu. Onóre acestei societati si neobositului ei directoru pentru faptele loru intru inaintarea institutiuniloru nóstre culturale. Dè D-dieu, cá societatea fondinei „Concordia" se prospereze, pentru cà in bunastarea si caus'a instructiunii si educatiunii nationale din „muntii apuseni" va avé tot-déuna unu radîmu puternicu.

Esprimendu din nou multiamit'a si recunoscinti'a reuniunii femeiloru romane de aici, pentru subsidiulu oferitu de càtra binefacetórea soeietate „Concordi'a", sunt

Abrudu in 20 Novembre 1881

cu profunda stima

Anna Gallu,
presiedint'a reuniunii

Cursulu la burs'a de Vien'a
din 6 Decembre st. n. 1881.

Rent'a de auru ungara	119.30	Imprumutulu cu premiu ung.	125.50
Imprumutulu cailoru ferate ungare	133 25	Losurile p. regularea Tisei si a Segedin.	113.10
Amortisarea datoriei cailoru ferate de ostu ung. (1-a emissiune)	91.40	Rent'a de harthia aust.	77.30
dto. (II-a emissiune)	109.50	„ de argintu „	78.15
dto. (III-a emissiune)	98.—	„ de auru „	93.95
Bonuri rurale ungare	99.20	Losurile din 1860	133.—
dto. cu cl. de sortare	98.50	Actiunile bancei austr.-ungare	839.—
Bonuri rurale Banat-Timis.	98.75	„ bancei de creditu ungare	362.—
dto. cu cl. de sortare	97.70	„ bancei de creditu austriace	364.75
Bonuri rurale transilvane	99 —	Argintulu	—.—
„ croato-slav.	99 50	Galbini imperatesci	5.56
Despagubirea p. dijm'a de vinu ung.	97.50	Napoleond'ori	9.40
		Marci 100 imp. germ.	58 10
		Londr'a	118 80

Editoru: **Iacobu Muresianu.** Redactoru responsabilu: **Dr. Aurel Muresianu.**
Tipografi'a: **Ioann Gött si fiiu Henricu.**